

**Brev till Sophie Elkan från
Selma Lagerlöf: 1918-1921 : L
84:1 - 3**

Lagerlöf, Selma,

HS L 84:1

2623

Falun 20. 1. 1918

Käraste !

Tack för det långa maskinbrevet. Ställvis var det ju alldeles utmärkt bra skrivet. Jag är nöjd, jag bara du inte skriver ich konsekvent genom ett helt brev, ty det har en besynnerlig förmåga att ta bort all stämning. Det är för resten en stor glädje för mig, att du börjar försona dig med denne skrivande tjänare. Men nog är det en svår-lärd konst, det är visst och sant.

I går, då jag läste Nörregaard, tyckte jag, att det var riktigt synd om honom. Tänk, att ha haft så mycket att skriva om under vecka efter vecka så mycket ämne, att tid och utrymme inte mer räckte till och så blir med ens allt stående stilla. Att få nöja sig med att sitta och räkna över amerikaskt tonnage, att bara spekulera och spå, då man förr hade så gott om härresande verkligheter att komma med, det är ju en degradering.

Om dig vet jag ju, att du är ärligheten själv, eljest skulle jag misstänka dig såsom jag misstänkte Louise Magnus, för jag begriper inte hur era förråd kunna räcka. Du har ju jämt främmande. Det är alldeles förunderligt. Så roligt det var med tusenkronan från Salomon i alla fall. Jag får riktigt gratulera. När du köpte ditt kaffe här, var det ju ännu inte förbjudet, att betala ^{höga pris} endast att begära. Nu kan man naturligtvis inte vidare inlåta sig på sådana affärer. Jag tror dock allt mer och mer på att det snart skall bli slut på kriget.

Tack för att du skaffade ~~de~~ prover åt Gerda, men de togo sig ingenting ut som prover. De voro nog troligen vackra som tyg, men det kunde man inte se. Nu har hon fått massor av tygbitar från Stockholm, men

kan inte besluta sig utan sitter och plockar i dem. Det är nog så roligt också att sitta och vända på de små brokiga bitarna. Birger och Märta och Will resa som i dag från Ronneby till Stockholm, sedan ha vi dem nog snart här. Det är bra synd om dem. Ingen blir ju glad åt att de komma. Ständigt äro de hjälplösa och hemlösa, och vi bli alla så uttröttade på dem. Gerda är väl nu glad att få tillbaka Will, så därför bär hon det med ro, att hon nu troligen får ha Märta här i vinter. Nu sänder jag den österrikiska boken, så fort jag får bud till posten. Vi skulle ha läst de här två krigsböckerna i omvänd ordning. Jag har läst vanliga krigskorrespondenters äventyr med mycket större behållning än denna bok. Jag förstår platt inte vad Nörregaard menade. Annars får man nog ett starkt intryck av hur tragiskt det är, då själva ledningen av ett krig är oduglig eller teg. Engelsmännen ha nog lidit av dålig ledning under detta krig i fruktansvärt hög grad. Däremot voro nog fransmännen utmärkt väl skötta åtminstone under Joffre och det är detta, som har gjort dem så tåliga. Säkerligen är franska generalstaben fortfarande utmärkt och tänker mer på verkligheter än på bravour. Fransmännen ser nog, att engelsmännens väldiga kraft mången gång förslösas utan resultat, och därför vilja de ha dem under sin ledning, men detta går man väl knappast in på i London. Jag tycker, att detta är behållningen av boken, att man ser hur allt beror på detta med den geniala ledningen. Och man förstår det raseri, som skall fylla deras hjärtan, som föras från lidande till lidande utan nytta eller resultat. Ur detta franspringer revolutionstankar. Det är på samma sätt, som vi nu ha det med vår livsmedelsledning, som vi tro inte på dess förstånd, dess omtanke och förutseende och därför kan den inte förmå den stora massan att lyda, utan snart bär väl alltsammans omkull. Vad säger du om äggen, som kommit kokta till Stockholm? Bara en sådan sak visar ju, att man är dåligt betjänad av myndigheterna. Snart börja alla tänka, att de måste sörja för sig själva, ty staten förstår inte konsten. Varje styrelse måste ju handha sakerna bättre och förståndigare än den enskilde, annars behövs den ju inte.

Ja mätte ni min skrift för en god frid, en god vän och sällsynt all!
och i min plögar ans.
Dein Johanne